

SLOVENSKI NAROD

taha vsak dan popoldne, izvenredni dnevi in prazniki. — Inserati: do 30 peti 4 2 D, do 100 vrst 3 D 50 p, večji inserati peti vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicji beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D.

Upravitelstvo: Knašlova ulica št. 5, pr. k. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Knašlova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Pravice večine.

Morda ni evropske države, v kateri bi se toliko govorilo in toliko borilo za pravice ljudstva, za narodovo voljo, za demokracijo, kakor v naši, jugoslovnski državi. Zlasti opozicijske stranke, na čelu jim SLS, je neprestano povdarjala zahtevo po ljudski samovladi, po demokraciji, po pravi narodove večine. Na vse kriplice je klerikalno časopisje pobijalo dosežke nacionalne vlade ter jim očitala, da so nasilne, da so manjšinske, da tlačijo ljudsko voljo in da teptajo najpomembnejše principe svobodne in moderne demokracije.

In ker se nahajamo v dobi, v kateri se verjame vsaki laži in ker živimo v časih, ko osvajaajo tatarske vesti tudi razumne državljane, se je dogodilo, da je v naši javnosti nastal dojem, kakor da se tudi v naši državi dejansko ne spoštuje narodova volja, da vlada nasilje in teror ter manjšina nad večino!

Kako pa je v resnici s temi stvarmi? V naši državi obstojata predvsem dve stranki, Narodnoradikalna in Samostojna demokratska stranka, ki zastopata enake državne in nacionalne principe, slične gospodarske in socialne ideale, iste metode notranje politike, skupne zahteve po integralni državi in medstanovski, harmonični gospodarski politiki. Ti dve stranki sta že pred temi volitvami imeli dejansko absolutno večino našega naroda za sabo. Saj je bila tudi Davidovičeva stranka izvoljena na podlagi bivšega demokratskega programa, to je na podlagi državnega in narodnega edinstva in je šele pozneje, v toku svojega parlamentarnega delovanja prekinila s to, od ljudstva ji poverjeno državno in nacionalno politiko ter se priključila Stepanu Radiću.

Pri sedanjih volitvah si je politika Narodnega bloka znova osvojila večino našega naroda. Ta večina je tako velika, da zadostuje, ker je kvalificirana. Pomisliti moramo, da so za politiko Narodnega bloka glasovali najboljši sinove naše države, ovrnoma večina naše inteligence, najboljši kmetovalci srbskega, hrvatskega in slovenskega naroda, pridobitni sloji, omladina, sploh vsi, ki so v naši državi prešinjani z narodnim idealizmom in ki ustvarjajo resnične dobrine splošnoljudskega napredka. Ta večina je nadalje kompaktna, ona obstoja iz vseh delov naše države in jugoslovnskega naroda. Radi te kompaktnosti je ta večina še posebe kvalificirana: saj predstavlja dejansko enotnost v veljem državem in nacionalnem idealu!

To število našega naroda je treba sedaj spoštovati! Tej večini se je treba pokoriti, njo moramo priznati, ker tako vevajajo osnovni principi demokracije in moderne ljudskega razvoja!

Kaj pa je na nasprotni strani? Konglomerat iz vseh vetrov združenja opozicija nenačelnih malcontentov, malih mandatolovcev, velikih demagogov, brez skupne državne in nacionalne ideje, brez podrobnega, stvarnega, gospodarskega in političnega programa! Ta manjšina je samo številčno orecejšnja, tako stvarno, v smislu programa je tako neznatna, da absolutno je prihaja v poštev, da jo vpoštevamo pri nadaljni naši državni in nacionalni ter gospodarski politiki. Večina, in sicer kompaktna večina našega naroda od Triglava do Vardarja, večina z enotnim državnim in nacionalnim programom ima pravico, da vlada v naši državi in da vodi usodo našega jugoslovnskega naroda.

Nad vse značilno je, da poborniki demokracije, da veliki kričarji in zgažarji, ki so toliko vpili o nasilju, terorju, nepoštenju, strahovladu, nečesto pricnati demokracije, da se ne marajo vkloniti pred močnim dejstvom reacionalne in državne večine v našem narodu, da to večino in njene pobornike blatijo z demagogijo, z lažmi o terorju in nasilstvih, za čemer se skriva samo neprikrito sovraštvo do prave ljudske volje in narodove večine v našem narodu.

Opozicija postavljena na laž.

Poražena opozicija je skušala begati javnost z gorostastnimi lažmi o svoji zmagi. — Danes priznavajo že vsi trezni listi, tudi oni, ki Narodnemu bloku niso naklonjeni, da je njegova zmaga definitivna. — Nove volitve na Hrvatskem niso izključene. — Vse klerikalne nade, da se tigri dokopljejo do vlade, pokopane.

— Beograd, 10. februarja. (Izv. Ob 12.) Danes vlada v Beogradu popoln mir. Nervoznost, ki je nastala med prebivalstvom radi volilnih rezultatov, se je danes podela. Efekt, ki ga je skušalo opozicijsko časopisje doseči s tem, da je začelo v tisočih in tisočih posebnih izdajah od zjutraj do pozno v noč slepiti javnost o dozdnevni zmagi opozicije, je dosegel popoln negativni uspeh. Dejansko je bila javnost trenutno zbegana in je verovala tem lažem. Danes je solidno in trezno časopisje, tudi ono, ki ne zagovarja popolnoma vlade Narodnega bloka, z največjo točnostjo ugotovilo, da je zmaga Narodnega bloka sigurna in da je treba računati z vladjo tega bloka. Tudi te laži, kakor vse med volilno borbo, so pokazale opozicijo v vsej njeni morealni nagoti.

Danes ob 11. dopoldne se je sestal ministrski svet na daljšo sejo. Ta ob 12. še traja. Na dnevnem redu je novostvarjena politična situacija po volitvah. Ministrski svet razpravlja tudi o delovnem programu za narodno skupščino. Sestavi se vladna deklaracija na skupščino, ki bo zelo kratka, a pomenljiva ter bo po vrstnem redu navajala zakone, ki jih ima narodna skupščina rešiti. Ker ima Narodni blok v skupščini zasigurno absolutno večino, bo skupščina neovirano in pošteno rešila vse aktualne zakone, ki so v socialnem, gospodarskem in finančno-političnem oziru nujno potrebni.

Po seji ministrskega sveta odide ministrski predsednik Nikola Pašić na

dvor, kjer poroča kralju o izidu seje.

Z ozirom na še vedno se širče vesti, da je vlada ostala v manjšini, je danes dopoldne izjavil notranji minister Boža Maksimović vašemu dopisniku:

»Število vladnih poslancev, odnosno Narodnega bloka se še povečal! Ugotovljena je, da so nekateri predstavniki volilnih komisij tendenciozno sestavljali volilne rezultate v korist Radičevi stranki in tudi ostalih opozicijskih strank!«

Iz vladnih krogov prihaja informacija, da ni izključeno, da bodo mandati nekaterih članov HRSS, osobito onih, ki so kompromitirani v Radičevem procesu, razveljavljeni.

Politični krogi pričakujejo danes, da pod demisijsko neizvoljeni hrvatski minister trgovine in industrije dr. Surin. Vladini krogi k temu trde, da ministrski predsednik te demisijske začasno ne sprejme.

Kako so postopali eksponenti HRSS predstavniki volilnih komisij na Hrvatskem, ima vlada zbran že precejšen material. Na nekaterih voličih so dovoljevali, da so Radičevi agentje direktno pred volilnim lokalom terorizirali dole volilce. Ni izključeno, da se na Hrvatskem volitve razveljavijo in razpišejo nove, pri katerih računajo, da bodo radičevi znatno nazadovali.

Vsekakor je treba ugotoviti, da je položaj Narodnega bloka trden in da nima opozicija nikakega upanja, da bi se dokopala do vlade, osobito ne klerikalci.

Porazen vtis volilnih rezultatov na opozicijo.

Odločna izjava notranjega ministra o pravilnosti volilnih rezultatov. — Velikanska poparjenost opozicije.

— Beograd, 10. februarja. (Izv.) Minister notranjih zadev Boža Maksimović je snoči sprejel zastopnike tiska ter jim je na razna stavljena vprašanja glede volilnih rezultatov deciderano izjavil:

V prvi vrsti moram zavrniti izjavo Ljube Davidoviča, češ da niso točna poročila notranjega ministarstva o volilnih rezultatih, t. j. da vlada ni dobila večine, marveč opozicija. Čudno je, od kod ima opozicija take informacije, da mora to tako pozitivno trditi. Treba je vedeti, da volilni spisi niso stvari, nad katerimi mi gospodarimo. Volilni spisi so izven naših rok in posesti. Tako je tudi določeno v zakonu in kako je potem mogoče, da bi mogla vlada ponarediti volilne rezultate? To se tudi ne da, ker so volilni rezultati protokolarno konstatirani v prisotnosti zastopnikov vseh interesiranih strank. Kako bi torej mogla biti vladna poročila o volilnih rezultatih falsificirana? Iz volilnih spisov bo razvidno, ali imamo mi prav ali opozicija! Morem točno izjaviti, da so naša poročila o volilnih rezultatih bila večkrat verificirana in izdana na temelju volilnih spisov, torej so ta poročila, temelječa na volilnih spisih, avtentična. Kakšen interes naj bi imela vlada mistificirati javnost, ko postane potem tekem 24 ur vse odkrito in jasno!

Glede zmage Narodnega bloka je

Vsem klevetnikom naše državne in nacionalne misli pravimo: uklonite se pred novo večino, pred kompaktno idejno in številčno nacionalno večino našega naroda, spoštujte narodovo voljo, ljudsko prepričanje, upoštevajte svete državne in nacionalne ideale našega naroda in nehajte z vašo klevetniško kampanjo proti splošnoljudskim svetinjam!

Živela demokracija nove jugoslovnske nacionalne in državne večine!

notranji minister Boža Maksimović izjavil:

Vlada razpolaga s 162 mandati. Na ta način je popolnoma akreditirana, da lahko začne svoje parlamentarno delo. Na povsem leglen način je narod izrekel vladni zaupanje. Vlada je popolnoma zadovoljna z volilnimi rezultati. Če opozicija trenutno ni zadovoljna z volilnimi rezultati in jih skuša izmeniti z drugimi, je to zelo naivno. Vlada javnosti ne more mistificirati glede volitev, ker bi bil to zelo slab njen uspeh, ko bi se potem v 24 urah izvedeli drugačni rezultati. Jutri ali nocoj dobi javnost točno obvestilo, da so bile vesti opozicije, vržene kot bomba, neresnične. Odgovarja taktiki opozicije, da je začela nekaj trditi, kar ne odgovarja stvarnemu položaju. Kakor so popreje trdili o dokumentih, ki so bili objavljeni proti Radiću, da so izmišljeni, tako so začeli sedaj opozicijski širiti vesti, da so volilni rezultati izmišljeni, ker govore v prilog Narodnemu bloku. Drugih argumentov proti volitvam nimajo.

Zastopniki tiska so dalje vprašali notranjega ministra: »Kaj namerava vlada storiti po volitvah? Ali se nadaljuje kazensko postopanje proti Radiću in tovarišem? Ali se mogoče to postopanje ustavi?«

Notranji minister je odgovoril: »O tem bomo govorili pri drugi priliki.«

Glede volite samih je notranji minister izjavil, da so volitve v vsej državi potekle v popolnem miru in redu. Če so bile kje kakve praske, so bile samo odmev lokalnih razmer in so ostale brez vsrklih resnih posledic.

— Beograd, 10. februarja. (Izv.) Dosedanji rezultati skupščinskih volitev porazno delujejo na opozicijski blok. To je očitno tudi iz opozicijskega tiska, ki skuša veliko zmago Narodnega bloka zatemniti z lažnjivimi

poročili in izmišljotinami. Opozicijski blok je segel po popolnoma novi taktiki. Dnevno izdajajo opozicijski v vseh glavnih mestih države večkratne izdaje svojih listov, s katerimi skušajo udniti porazni in zgoči vtis nedeljskih volitev oz. zmago Narodnega bloka. Ljuba Davidović je začel trditi, da so številke, ki jih objavlja notranje ministstvo, ponarejene in da je nasprotno opozicijski blok na celi črti zmagoovit. Temu nasprotno je primerno odgovoril notranji minister. V vseh vrstah opozicije je opaziti velikansko poparjenost in zbeganost. Najbolj so poparjeni srbski zemljoradniki, ker je pri volitvah propadel njih voditelj Voja Lazić, ki je v parlamentu vedno bil načeln nasprotnik vsake vlade.

— Beograd, 10. februarja. (Izv.) Ministrstvo notranjih del je snoči izdalo uradni statistični pregled o rezultatih nedeljskih volitev. Po tem še ne popolnoma definitivnem statističnem pregledu se razdeli 315 mandatov narodne skupščine na posamezne stranke v temle razmerju:

Radikali 141, samostojni demokrati 22, Radičeva stranka 68, Davidovičevi demokrati 38, Slovenska klerikalna stranka 19, jugoslovnska muslimanska stranka 15, zemljoradniki 4, Nemci 5, samostojna kmetijska stranka 1 in džemijet 1. Tedaj skupaj 314.

K temu poročilu je treba pripomniti, da po volilnem kompromisu, ki je bil sklenjen med narodno radikalno stranko in samostojnimi demokrati, imajo radikali odstopiti 1 mandat v Bosni samostojnim demokratom (posl. pop Kečmanović) in 1 mandat v Vojvodini (dr. Milić). Na ta način bi dobili samostojni demokratje v narodni skupščini 24 mandata. Ker je 1 mandat v mariborski oblasti še sporen in ni izključeno, da pripade SDS, lahko število mandatov SDS naraste na 25. Dalje računajo, da bo narodno radikalna stranka džemijetu izpodbila še zadnji mandat, tako da ohrani svoje število 141 in da džemijet sploh ne pride v narodno skupščino. Spornih je še več drugih mandatov in je računati, da bo Narodni blok po končnem definitivnem štetju razpolagal v narodni skupščini z najmanj 166 glasovi, če ne mogoče tudi s 169 glasovi.

Kriza v Davidovičevi stranki.

— Beograd, 10. februarja. (Izv.) Pred otvoritvijo narodne skupščine, ki se sestane v prvi polovici meseca marca, se konstituirajo posamični parlamentarni klubi, tako tudi Davidovičev. Za prvo sejo tega kluba vlada v političnih krogih napeto zanimanje, kajti znano je, da je sedaj ponovno izbruhnila kriza v Davidovičevi stranki in da krilo Koste Timotijevića nikakor ni pripravljen povsem kloniti pred Davidovičevimi taktiki in se ž njim solidizirati. Kosta Timotijević šteje okoli 10 somišljenikov in ni izključeno, da ti pristopijo v samostojno demokratski klub. Med nezadovoljneje nad politiko Ljube Davidoviča se nahaja tudi bivši zunanji minister dr. Voja Marinković. Tako bo pokopana še zadnja nada opozicije, ki je bazirala vso svojo razdrilno politiko na Davidoviču. S tem bo definitivno odločena zgodovinska borba med pristaži jugoslovnske misli in njenimi zagrizenimi nasprotniki. Blizu se trenutek, ko naš narod od Triglava do Vardarja spozna, da je njegova rešitev in bodočnost samo v močni edinstveni Jugoslaviji.

LAZI OPOZICIJSKEGA TISKA V ZAGREBU.

— Zagreb, 10. febr. (Izv.) Kakor drugod, tako je tudi v Zagrebu opozicijski tisk razširil vesti o volilni zmagi opozicije. Te vesti so širili »Slobodna Tribuna«, »Hrvat« in »Jutarnji List«. Zagreb je bil radi teh vesti zelo vznemirjen. Povsod je nastala neorijentiranost. Snoči okoli 22. je nato »Riječ« objavila uradno poročilo o zmagi Narodnega bloka. Ta objava je vplivala zelo ugodno. »Riječ« je bila takoj razprodana v več tisoč izvodih. Splošno smatrajo postopanje opozicijskega tiska za manever, da približe opoziciji svoj katastrofalni poraz. Policijsko ravnanstvo je prejelo navodila da mora take liste v bodoče zapleniti. (Upamo, da po vsem tem

tudi naš dični »Slovenec«, ne bo več bombardiral Ljubljano s svojimi posebnimi zidajami, kakor včeraj. Op. uređ.)

UGODEN VTIS VOLITEV V INOZEMSTVU.

— Beograd, 10. februarja. (Izv.) Poročila o izidu skupščinskih volitev je inozemstvo povsod sprejelo z največjim zadovoljenjem. Glavno naglasa inozemstvo mirni in svobodni značaj volitev, čeprav je opozicija javnost vedno multitrirala z vesti o terorju in vladnem nasilju.

Danes dopoldne je italijanski poslanik Bodrero izjavil vašemu dopisniku, da je Italiko Italija zadovoljna z volilnim rezultatom v Jugoslaviji, ker so volitve zasigurala vladi Narodnega bloka večino s pomočjo katere se bo neovirano nadaljevalo delo za zbliznje obeli narodov. Jugoslovnsko-italijanska konferenca se nadaljuje dne 15. t. m. v Benetkah. Poslanik Bodrero je danes konferiral s predsednikom naše delegacije dr. O. Rybafem.

Borzna poročila.

Dinar v Curihu 8.48.

Ljubljanska borza.

LESNI TRO

Deske 25 mm, monte, freo meja: blago 560; trizli hrastovi, od 4—9 od 25—60, l. in II. vrsta, freo Postojna: denar 1340; remeljni, 70/80, 80/80, 35/70, freo Podbrdo: blago 580; madeiri 75x225 mm, paral. na živ rob, pričeli, freo Postojna: denar 600; bukova drvela, 1 m dolžine, na pol suha, freo nakladna postaja, 2 vagona: denar 19, blago 20, zaključek 19.

ZITNI TRO

Pšenica, bačka, par. Ljubljana, blago 560; pšenica domača freo Ljubljana: denar 475, blago 510; otrobi pšenični, fini, jutarveče, b/n, freo, Ljubljana, blago 240; otrobi, pšenični, fini, poljutra vreče, pol papirnatve vreče, freo Postojna, trans, blago 250; koruza, nova, februar, par. Ruma, blago 215; koruza, nova, promptna, freo Postojna, trans, blago 275; koruza, nova, dob. marc, freo Postojna, trans, blago 290; koruza, nova, dob. april, freo Postojna, trans, blago 295; koruza, nova, def. umetno sušena, freo Ljubljana, blago 250; činkvanti, promptni, freo Postojna, trans, blago 340; rž, par. Ljubljana, blago 490; oves, srbski, par. Ljubljana, blago 330; oves, bački, rešetan, loco Ljubljana, blago 365; proso, prekmursko, freo Dolnja Lendava, blago 300; fižol, ribničan, čiščen, b/n, freo Postojna, trans, denar 340; fižol, koka, la, štajerski, b/n, freo, vag. Postojna, trans, blago 525; fižol, mandolan, čiščen, b/n, freo, vag. Postojna, trans, blago 465; krompir, beli, freo doljenjska postaja, blago 157.5; krompir, rdečkast, semski, freo štajerska postaja, blago 185; moka, pšenična, freo Veliki škoderek »A« bača, blago 730.

EFEKTI.

2½% drz. renta za vojno škodo 130—132½, 7% invest. pos. iz l. 1921. 64, Celjska pos. 279—212, Ljubljanska kreditna banka 235, Merkantila banka 115—116—115, Prva hrv. štedionica 892—930 Slavenska banka 75, Strojne tovarne in livarne 132—146, Trboveljska premogokopna družba 390—435, Družbene papirnice 100, Stavbna dr. 280—290, 4½% kr. drž. nel. pos. iz l. 1911 22½—22½—22½.

Zagrebska borza.

Dne 10. februarja. Sprejeto ob 13.

Devize: Curih 11.73—11.83, Praga 179.50—180.50, Pariz 323—333, Newyork 60.65—61.65, London 290.75—293.75, Trst 251.25—254.25, Berlin 14.445—14.595, Dunaj 0.08515—0.08715.

Efekt: 7% invest. pos. 1921. 64—65, 2½% drz. renta za ratno štetu 139—140, Ljubljanska kreditna 240—245, Centralna banka 25—27, Hrv. esk. banka 108—109, Kreditna banka Zgb. 118—122, Hipotekarna banka 59.50—60.50, Jugobanka 102.50—105, Prastedionica 890—900, Slavenska banka 73—75, Eksploatacija 56—58, Sečerana, Ostiek 725, Gutman 630, Slaveks 165, Slavonija 55—58, Trboveljska 415.

Inozemske borze.

— Curih, 10. februarja. Današnja borza: Beograd 8.475, Pariz 27.80, London 24.81, Newyork 518.50, Milan 21.48, Berlin 1.235, Praga 15.30, Dunaj 0.0073.

— Trst, 10. febr. Borza: Beograd 39.60—39.70, Pariz 129.50—130, London 115.30—115.45, Newyork 24.10—24.15, Curih 464—465.50, Praga 70.75—71.25, Dunaj 0.03325—0.03375.

— Dunaj, 9. februarja. Devize: Beograd 1158—1162, London 339.000—340.000, Milan 2932—2914, Newyork 70.935—71.185, Pariz 3817—3833, Praga 2094—2104, Curih 13.685—13.735, Valute: dolar 70.460—70.860, funt 1152—1153, lira 2925—2933, česka krona 2682—2698.

Prpriave vlade za prihodnje parlamentarno delo.

Vlada ostane na krmilu do otvoritve skupščine. — Vprašanje verifikacije mandatov HRSS. — Važna misija poslanika doktorja Spaljakovića.

— Beograd, 10. februarja. (Izv.) Za danes ob 11. dopoldne je sklicana plenarna seja ministrskega sveta, prva po daljšem odmoru in po končanih volitvah. Na tej seji se imajo v glavnih črtah zasnovati smernice nadaljnje vladinega delovnega programa in vladne državne politike. Z ozirom na to, da je Narodni blok dosegel sijajno zmago nad opozicijo, je pričakovati tudi stabilnost vlade in zato je potrebno, da se določijo temeljne smernice notranji in zunanji politiki vlade do otvoritve narodne skupščine. Resiti se imajo najprej nekatera formalna vprašanja, ki se tičejo otvoritve skupščine.

Vlada razpravlja na današnji seji tudi o preventivnih odredbah proti opozicijskim tiskom, ki je začel širiti glede volilnih rezultatov napačna poročila in skuša s tem javnost zapeljati v zmotu. Ker so se volitve vršile popolnoma mirno, svobodno in v najvišjem redu, je opoziciji zmanjkalo bojnega orožja proti vladi in zato je pričela z nerazumnimi lažmi varati javnost.

Značilno je dalje, da so večerj vst ministri najodločnejše demantirali vesti opozicije o nepopolnosti zmagi. V tem oziru je zanimiva tudi izjava ministrskega predsednika, da je razširjenje takih vesti kaznjivo.

Ministrski predsednik Nikola Pašić, notranji minister Boža Maksimović in zunanji minister dr. M. Ninčić so večerj kralju poročali o izidu nedeljskih skupščinskih volitev, obenem pa tudi načelnih smernicah notranje in zunanje politike.

POGAJANJA Z MADŽARSKO

— Beograd, 10. febr. (Izv.) Ker so volitve končane, je sedaj vlada v položaju, da nadaljuje započeta, toda vsled volilne borbe pretrgana pogajanja, tako tudi z madžarsko delegacijo. Danes sta se sestala prednika delegacij dr. Ninko Perić in Wodnyaner.

UPOR V BOLGARSKI VOJSKI

— Beograd, 10. febr. (Izv.) Poročajo danes iz Caribrod: Včeraj jutraj je prišlo v zapadnem delu Bolgarske do krvavega upora v vojski. Z vlado nezadovoljni oficirji in vojniki so se uprli. Vlada je odpisala proti upornikom zveste vojaške oddelke. Razvila se je prava bitka. Uporniki so bili premagani in primorani, da so se umaknili čez mejo na jugoslovensko ozemlje. Pri umiku sta bila na našem ozemlju ustreljena dva bolgarska upornika. Izgube bolgarske

V političnih krogih se je takoj po volitvah sprožilo vprašanje demisije sedanje vlade Narodnega bloka, češ da je dokončala svojo misijo. Vlada ne odstopi do otvoritve skupščine. Za to so merodajni formalni in materialni razlogi. Vlada Narodnega bloka po gotovih končanih formalnostih prevzame v novi skupščini svojo nalogo in bo začela s prvim parlamentarnim delom. Do otvoritve skupščine ostaneta najbrže na svojem mestu tudi hrvatski ministri dr. Šurmin in dr. Drinković, ki nista bila izvoljena.

Poleg vprašanja odstopa vlade je na dnevnem redu tudi vprašanje, kakšno stališče zavzame vlada napram izvoljenim članom razpuščenega HRSS, ki niso v Radičevem procesu kompromitirani. O tem vprašanju razpravlja ministrski svet danes ali na eni prihodnjih sej. Gotovo je, da bo vlada zahtevala od novizvoljenih skupščine, da se ne verifikirajo mandati Stjepana Radića in tovarišev, proti katerim teče sedaj kazenska preiskava. Proces proti Radiću se nadaljuje.

Novizvoljeni narodno-radikalni poslanec dr. Miroslav Spaljaković, doslej naš poslanik in vodilni diplomat v Parizu, odstopuje prihodnje dni, najbrže že noč, v važni misiji v Pariz. Ker je izvoljen za poslanca, odda dr. Spaljaković svoje poslanske posle namestniku, ki se kmalu imenuje. Ker je izvoljen za narodnega poslanca tudi praški poslanik Ljuba Nešić, pride tudi na njegovo mesto namestnik.

vladine vojske znašajo 25 mož. Boj je trajal od jutraj do 20. zvečer.

KONFERENCA MINISTRŠKEGA PREDSEDNIKA Z D. LAPČEVIČEM.

— Beograd, 10. febr. (Izv.) Ministrski predsednik Nikola Pašić je danes dopoldne pred sejo ministrskega sveta z o. d. o. konferiral s starostjo socialističnega gibanja v Jugoslaviji z Dražko Lapčevićem. Vsebinska konferenca ni znana.

IZVOLJENI NEMSKI POSLANCI

— Beograd, 10. febr. (Izv.) V Volvodini je izvoljenih 5 Nemcev. Vodja volivskih Nemcev dr. Stefan Kraft, ki je sedaj popolnoma okreval, je izvoljen na 2 kraji, ravnotako tudi dr. Hans Moser. Ime petega kandidata še ni znano.

Politične vesti.

— Ali bo spregledanju sledilo tudi iztreženje? Dr. Ravnihar piše danes: »Vlada radikalov in samostojnih demokratov je sedaj trdno instalirana in to je prvi efekt zmage. Kakor so velika nasprotja med velikim delom radikalov in samostojnimi demokrati, vendar ni računati, da bi to nasprotje postalo v doglednem času tako močno, da bi povzročilo razkol v vladi. Avtoriteta Pašića je sedaj tako visoko dvignjena, da vsaj v najbližnjem času ni pričakovati nobenih posebnih iznenadenj. Zato je naravno, če režimsko časopisje triumfira in če se škodoželjno smeji nasprotnikom, ki da so cela štiri leta obsojeni na trdi kruh opozicije...« Na to struno danes brenka dr. Ravnihar in dela vtis, kakor da bi ga srečala pamet. Ali bo temu svetlemu momentu sledilo tudi iztreženje? Kdo bi mu verjel, ko pa se nahaja na klerikalni listi za volitve v ljubljanski občinski svet? Doslej se ni bilo naprednjaka, ki bi se tako daleč izpozabil, da bi nastopal pod klerikalno firmo. Ta sramota in žalostna slava je bila prihranjena troperisti detelji dr. Stare-Hacin-Ravnihar.

— Strune milo se glasite... Dr. Ravnihar je napisal tole življivo in v srca segajočo notico: »V interesu nacionalne misli je, da se veča složno delovanje državljanov ter da se nasprotja kolikor mogoče omilijo. Zlasti pa je potrebno, da zavladajo v javnem življe-

nju take forme občevaranja, da bo mogoče vsakdo tudi s političnim nasprotnikom neženirano sodelovati pri isti politični stvari. Povolilni dogodki pa kažejo, da gotovi krogi strpnosti med raznimi pristaži volilnih strank nečelo in pričela se je propaganda tako strupenega sovraštva, ki more samo škodovati. Ali se ti krogi res ne morejo povzpeti do malo širšega obzorja, ali ti krogi res ne morejo pojmovati nacionalne misli, kateri je vendar sovraštvo do rojaka tuje! Propaganda sovraštva je znak nenacionalnosti in zato vredna vse obsodbe.« — To pesem danes zvrstijo tisti dr. Ravnihar, ki je v nedeljo s preračunano hladnokrvnostjo izročil doslej napredno Ljubljano klerikalnemu pozaju in ki hoče tudi pri občinskih volitvah v aktivnim svojim sodelovanjem klerikalce za stalno instalirati na mestnem magistratu! Sedaj pa ta mož trepeče pred ogorčenjem in nevoljo vse napredne javnosti in ponižno prosi za pardono. To je junak!

— Pašić »Slovencu« in njegovim lažnim dopisnikom. Današnji »Slovenec« prinaša vleznačilno poročilo iz Beograda, v katerem kar ne more prikriti sramote, da servira sedaj slovenski klerikalni javnosti najostudnejše laži in direktne klevete o izidu volitev in volilni borbi. Vse te vesti izhajajo iz enega, dobro znanega beogradskega vira. Beogradski poročevalec tega nekulturnega in sramotnega lista

za Slovence se je namreč razgovarjal s Pašićem, mu hinavsko čestital (i. na čem?, ali morda na radikalski zmagi »terorja in nasilja«), naku mu je Pašić odvrnil: »Čujete, nemojte ono, da proturavate lažne vesti, ker su već tržili, da se Vas prozvali« — In ti listi se izdajajo za pobornike demokracije, poštenja, dostojnosti!

— Kaj bo z interniranimi radičevci? Ker so bili Radić in njegovi internirani pomagači kot bivši narodni poslanci ponovno izvoljeni v narodno skupščino, nastane vprašanje, kako naj državne oblasti z njimi postopajo. Porazena opozicija pričakuje seveda, da morajo biti takoj osvobodjeni. Ali ustava govori v čl. 88, drugače. V tem členu ustave stoji: »Če postane kdo poslanec preje, predno je bila izrečena nad njim radi kakega prestopka izvršila obsodba, obvesti oblast, ki vodi preiskavo, o tem narodno skupščino, ta pa da ali odkloni pooblastilo za nadaljevanje procesa.« Radić in njegovi tovariši ostanajo torej še nadalje v zaporu, dokler ne odloči o tem narodna skupščina.

— Slovenski Intelligenci! Vsem omahljivcem! V zadnjem času ste vsak dan čitali, kako se opozicija in med-nami SLS bori za »ljudske pravice«, kako si želi demokratske vladavine, kako priznava teror, nasilje, protijudsko upravo itd. Sedaj je večina jugoslovenskega naroda izpregovorila ter se izrekla za splošne države in nacionalne principe ter za podrobno, harmonično gospodarsko delovanje v korist vseh stanov! Večina je tu, kvdificirana večina najboljših sinov, pridobitnih slojev, omladincev, seljakov in delavcev iz cele države! Ali ste pripravljni spoštovati to večino, se pokloniti njenim svetlim državnim in nacionalnim prepričanjem? Ali spoznavate, da ne gre blati te večine in njenih voditeljev s klevetami o terorju in nasilju, ki ga nikjer ni? Ali uvidevate, kako je opozicija in SLS pod trikom in s tatavskimi vestmi o terorju ter o boju za poštenje hotela privla-

biti vaše kroglice v svoje skrinjice ter vas zapeljati, da ne spoštujete prave ljudske volje, resnične večine naše države? Ali se hočete postaviti na nekulturno stališče ter svetlo opozicijo in pravi narodni vojniki in nacionalni ideali ter priznati nenačelnost, arivističnost, nenormalno konglomeratno opozicijsko manjšino s vseh vetrov, katero tvori v glavnem demagoški Radić, prednost pred idejno, sočno nacionalno večino? Priznamo vsakemu programu in spoštujemo večino, nehamo z nazadnjaško demagogijo SLS in z njenimi protijudskimi in protidemokratskimi falsifikati narodne volje ter lažborbo za »demokracijo, resnico in poštenje«! Ali so mari kupčijske sleparije Gospodarske zveze borba za »poštenje in pravičnost«, ali je bilo mari delovanje poslanca Sušnika »dostojno« in »stvarno«, kakor hoče to prikazati ljubljanski »Slovenec«. Spoznajte vaše prevare, pomislite na neverjetno drzne laži tega lista, s katerimi vas dnevno vara pod slepilo krinko boja za ljudske pravice! Večina je tu, to večino prešinja en državni, nacionalni ideal, ta večina obstoja iz najboljših sinov našega naroda! Danes piše n. pr. »Slovenec«: »Izid volitev pač ni odsev prave, nepovtrjene ljudske volje.« Na drugem mestu pa pravi v istem uvodniku: »Glavni odbori bodo končali svoje delo šele danes, vendar je na rezultatih, kakor so nam znani, nemogoče kaj izpremeniti.« In vendar laže ta list še danes, da so uradni podatki notranjega min.srstva nepravilni, predvsem pa vam fantazira o »strašni volilni borbi« o »strašnih nasiljih in goljufijah pri volitvah!« Piše n. pr. za Slovenijo, kar vendar lahko presodite sami, da je pri nas igral veliko vlogo denar in volilna sleparija ter sila, ko sami veste, da vse to ni res in da so volitve potekle popolnoma mirno in z neravnost vzorno disciplino ter svobodo, kakršne n. pr. klerikalna stranka nikdar ni dovolila naprednjakom, ko je bila na vladi, recimo v bivši Kranjski, ko napredni agitatorji v klerikalni vasi n. t. agitirali niso smeli in so jih klerikalni, podivljani kmeti sprejeli z noži in vilami!

alkoholike blaznosti, alkohol in zločini, morizem in kokainizem, božjast in božjastniki, paranoični in kverulantni, progresivna paraliza, simulacija blaznosti, psihopatija. Zato pripravljamo knjižico katere cena je vzpričo njene obsežnosti izredno nizka, vsem izobražencem (tudi juristom) bo radi ozke zveze umobolnosti s kriminalistiko in drugimi juridičnimi vprašanji v ni marsikaj dobrodošlo, a tudi in posebno lajku in preprostim narodu, med katerimi je, kakor že uvodoma omenjeno, razširjeno toliko predsodkov, napačnih pojmov, celo vraz glede umobolnosti, pa tudi radi veljavnih poglavl o alkoholizmu. Zlasti naj je ne pogreša nobena učiteljska in prosvetna knjižnica. Nič manj važna pa je knjižica tudi za učitelje in duhovnike, ki so zlasti na deželi mnogokdaj edini svetovalec ljudstva v takih kritičnih hipih zamačenja duha in žalostnih posledic alkoholizma!

— Todorcu Zlejški: Antični in moderni svet. Splošna knjižnica — znana, znana zbirka. Zvezek VII. V Ljubljani 1925. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. 101 stran velikega 8°. Cena broš. Din 35. Vez. Din 45. — Knjiga obsega osem predavanj, ki jih je imel znameniti poljski učenjak svoje dni pred abiturientji srednjih šol v Petrogradu in obravnava razmerje antičnega, pred vsem grškega duševnega sveta do problema, ki se pojavljajo v moderni človeški družbi. Za slovenski knjižni trg je popolna novost, ker je prva slovenska knjiga, ki s širokega stališča odpira kulturnozgodovinske perspektive in obravnava kulturnozgodovinske probleme; zato bo dobrodošel brenvir vsakemu mislečemu in razmišljajočemu Slovincu. Posobno aktualnost ji daje stališče glede nalog in oblike srednjega šol, zato bodo po njej radi segli vsi, ki se zanimajo za problem srednješolske reforme pri nas in jo bodo z zanimanjem in užitek čitali, pa naj so že prijatelji ali nasprotniki tega ali onega srednješolskega tipa.

Izvoljeni poslanci Samostojno-demokratske stranke.

V Sloveniji: ministar za šume in rudnike dr. Gregor Zerjav in dr. Ljudevit Pivko.

Na Hrvatskem in Slavoniji: a) zagrebška županija: pravosodni minister dr. Edo Lukinč, Valerijan Pribečević in dr. Milica Glušica Tadić, prejeli 27.590 glasov (prej. 20.748); b) modruškoreška županija: dr. Srgjan Budisavljević in dr. Milan Popović, 17.843 glasov; c) liškobravška županija: prosvetni minister Svezozar Pribečević, dr. Metkoš, dr. Gj. Brančević, Stevo Kalember in Stevo Obradović, 32.000 glasov; d) varaždinska županija: minister dr. Krizman; e) bjelovarskokriževačka županija: državni podtajnik Večeslav Wilder; f) požeška županija: bivši pokrajinski namestnik Juraj Demetrovič; g) viroviška županija: bivši hrvatski ban in minister na r. dr. Ivan Paleček in h) sremska županija: bivši prometni minister dr. Svetislav Popović.

V Dalmaciji: minister dr. Grisogono in odvetnik dr. Mirko Tripalo iz Splita.

V Volvodini: dr. Dušan Bošković.

V Srbiji: Dimitrije Dimitrijević in Gligorije Božović.

Po sporazumu z radikali se odstopi po en mandat v Bosni in še 1 mandat v Volvodini samostojnim demokratom. Ker je v mariborskem volilnem okrožju sporen en klerikalni mandat, je mogoče, da pride še dr. Lipold v poštev, tako bi samostojni demokratje v novi skupščini razpolagali s 25 mandati.

Zmaga samostojnih demokratov je za Slovenijo še pomembnejša, ker so samostojni demokratje dosegli številne mandate, ki nadkrijajo klerikalne tigrove glasove, tako da so klerikalci izključeni iz sodelovanja v vladi in bodo morali jesti grenki kruh opozicije. »Slovenec« se je svoječasno, ko je bil leta 1924 dr. Korošec na vladi, kruto norčeval s samostojnimi demokrati, ko so bili v opoziciji, sedaj so vloze za dogleden čas izmenjane! O sodelovanju klerikalcev v vladi se je večerj min. predsednik Pašić lakonično, a pravilno izrazil:

»O tem ne bo nič! S klerikalci ne želimo nikakih pogajanj!«

— Tretja stranka v Ameriki. V kratkem bo zborovala v Chicagu takozvana tretja ali »progresivna stranka«, ki je pri zadnjih predsedniških volitvah zvela obema zgodovinskima strankama 4½ milijona glasov. Stranka se pripravlja za volitve 1928.

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA:
Začetek ob 20. zvečer.

Torek, 10. februarja: Zaprtlo.
Sreda, 11. februarja: »Izgubljene duše«. D. Cetrtek, 12. februarja: Zaprtlo. (Generalika.)
Petek, 13. februarja: »Rommersholme«. Premijera. Red F.
Sobota, 14. februarja: »Stričkove sanje«. C.

OPERA:
Začetek ob pol 20. zvečer.

Torek, 10. februarja: Baletni večer N. Kirsanova in A. Fortunata. Izven.
Sreda, 11. februarja: »Jenufa«. Red C.
Četrtek, 12. februarja: »Traviata«. Red B.
Petek, 13. februarja: Zaprtlo.
Sobota, 14. februarja: »Don Juane«. Red A.
Nedelja, 15. februarja: Ob 15. uri popoldne »Trubadur«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

— Sentjakovski gledališki oder v Ljubljani, Florjanska ulica 27/1. Začetek ob 20. zvečer. Sobota, 14. februarja: »Vražja misel«. Nedelja, 15. februarja: »Vražja misel«.

— Uspeh dirigenta Talicha na Angleskem. Dirigent češke filharmonije v Pragi Václav Talich, ljubljancem dobro znan, se je vrnil domov z Angleskega, kjer je dosegel velike uspehe zase in za češko glasbeno umetnost sploh. Engagemet je bil določen na 10 dni pa se je podaljšal na cel mesec in samo Talichove prazke obveznosti so bile vzrok, da se je vrnil, sicer bi ga bili Angleži še zadržali pri sebi. Kritika občuduje izredno Talichovo dirigentsko nadarjenost in ga stavi v vrsto največjih svetovnih dirigentov. Tekom enega meseca je priredil 20 koncertov, ki so vsi sijajno uspehi.

— Socijalna misel. 1. številka letnika 1925. prinaša to-le vsebino: Pot v prepado (Nemesis); Ideja in nasilje (Cathollicus); Značaj olizarije v Jugoslaviji (Fran Radešček); Italijanska ljudska stranka v boju za demokracijo (Engelbert Besednjak); Borba med reakcijo in demokracijo med francoskimi katoličani (Janko Kralj); Knjige in revije.

— Zavod italijanske kulture v Pragi odvarja tečaje za poduk italijanščine in za

predavanja o italijanski literaturi, zgodovini, gledališču itd. Zavod priredi tudi informativni kurz za potovanje v Italijo.

— Dr. Fran Göstl: Misterij duše, poljuden pregled psihijatrije. Splošna knjižnica, zvezek 47. V Ljubljani 1924. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. 276 strani. Cena broš. Din 35, vez. 42. — V nobeni medicinski stroki ne vlada med narodom — tako med pripristimi, kakor med izobraženimi — toliko nerazumevanja in napačnih nazorov, kakor o duševnih boleznih. Zato je velikega pomena knjižica, ki v poljudni in mikavni obliki opisuje in razjasnjuje posamezne bolezenske oblike, kaže nevarnost, ki iz njih lahko nastanejo za bolnika in njegovo družino, za imetje in življenje. Opisuje nadalje zavode in njihov ustroj, podaja pravila za oskrbovanje bolnikov v teh in na domu. Največjega pomena so bolni, bolezni popis in zgledi, povzeti največ iz pisateljeve prakse ali od raznih drugih priznanih avtorjev. Ti listini, mnogoštevilni slučajji razjasnjujejo najbolje in najinstrukтивnejši podano snov. Zelo obširno razpravlja knjižica o alkoholizmu, o njegovih mnogoterih zlih posledicah, o umobolnostih in zločinih, ki jih povzroča. Ti odstavi bodo zelo dobro služili kot podlaga za protialkoholno predavanje. Umevno je, da v ozkem okviru knjižice ni bilo možno podati vse psihijatrije, da so mnoga poglavja iz nje le na kratko omenjena in označena, da so zlasti razna teoretiška poglavja predvsem odpadla. Kar pa je podano, obsega vse najvažnejše in najpotrebnejše o tej vedi za lajke. In podano je v vsakomur umevni in zanimivi obliki. Da se vidi zanimiva vrsta obravnavanih poglavl, med katerimi so mnoga izredno aktualna, podajmo nekaj naslovov teh poglavl: Zgodovinski pregled razvika psihijatrije, oskrba umobolnih doma in v zavodih, strelba in nadzorovanje bolnikov, vzroki umobolnosti, umobolnosti pri nosečih, porodnicah ter v klimakteriju, motnje uma, čustva in volje halucinacije, dejanja v nezvesti in zamračenju, epidemska blaznost, idijotizem in imbecilnost, starostna demenčnost, shizofrenija, manija in melanholija, alkoholizem in alkoholske blaznosti, zli nasledki pijančevanja, navadna in patološka pijanost, kronični alkoholizem, delirium tremens, razne

Ed. Rice Burroughs:

„Tarzanov sin“

Oba moška sta hitela skozi grmičevje proti kraju, od koder sta slišala samotni strel. Črnc ni bil oborožen, ker Morison Baynes v njegovo zvestobo ni imel zaupanja in mu puške ni zaupal. Šele sedaj, ko sta se že približevala cilju in ko se je prepiral, da se je tudi v duši črnca vnel močen plamen sovraštva proti Malbini, mu je izročil puško v zavesti, da se v najkrajšem času prične oster boj. Vsaj on sam je nestrno pričakoval ta boj, ker je želel, da se maščuje. Zase je obdržal le samokres, ker je bil tudi izboren strelac s samokresom.

Ko sta Morison Baynes in črnc polagoma prodirala naprej, sta naenkrat zaslišala celo vrsto strelav, nato pa zopet posamezne strele in divje upitje, nakar je zavladala ponovna tišina in molk, kar pa je bilo strašnejše, kakor pa strelji. Morison Baynes se je trudil, da bi pospešil svoj korak, toda džungla je bila v teh krajih gostejša in pota slabejša, kakor kjer koli drugje. Često je obvisel v gostem grmičevju, čisto je padel preko skrivljenih iz zemlje strlicah korenin. Pogostokrat sta zablodila v zagate, odkoder sta se morala zopet vracati, da nista zgrešila prave steze. Končno so

bile njiju sile že popolnoma izčrpane. Prišla sta na malo gozdno zaseko blizu velike reke, na prav tisti kraj, kjer je nekdanja velika zamorska naselbina domorodcev, ki pa sedaj razpada in jo zarašča gosto grmičevje in visoka trava džungle.

Sredi ulice te naselbine, ki je bila porušena z gosto travo, je ležalo mrtvo truplo črnca s prestreljenimi prsi. Truplo je bilo siroče še gorko, toda v njem je že ugasnila luč življenja. Morison Baynes in njegov spremljevalec sta se previdno ogledovala na vse strani, ako bi morda nekje ne zagledali živo bitje, toda nikjer ni bilo nikogar. Zato sta ostala mirno in tiho na istem mestu in napeto poslušala.

Kaj more to biti? Od reke so prihajali glasovi in udar vesel, ki so pričali o neki hitri vožnji po vodi.

Morison Baynes je z vso naglico preletel izumrlo naselbino in hitel k robu džungle, ki je s sešla prav do rečnega brega. Črnc je belega možu zvesto sledil in ga je čisto prostovoljno pripoznal za svojega novega gospodarja. Vzajemno sta se podpirala, zlasti kadar sta morala skozi goste grmičevje. Končno sta prispela na breg, od koder sta mogla zagledati Malbinihove čolne, ki so z vso urnostjo pluli proti Malbinihovu taborišču. Črnc je svoje tovariše takoj spoznal.

Kakšno bi mogla midva priti čez vodo? je

vprašal Morison Baynes svojega zvestega spremljevalca.

Črnc je odločno skomignil z rameni. Ob reki ni bilo nobenih čolnov. Reka pa je bila tudi tako široka, da bi je ne bilo mogoče preplavati, tudi najboljšemu plavalcu ne. To bi pomenilo pravi samomor. Tudi je bilo v reki polno krokodilov, ki so z vso slastjo lačnih zverj prežali na vsako živo bitje, ki je prišlo v njihovo bližino. Toda ostre zamorčeve oči so čez nekaj trenutkov zapazile predmet, ki je ležal nekaj korakov od brega. Bil je to čoln, na katerem je Meriema na svojem begu preveslala reko in katerega je Malbini pustil mirno ležati v senci ogromnih dreves, ki so s svojimi vejami segale daleč na reko.

Črni mladenič je prijel Morisona Baynesa za ramena in mu pokazal čoln, ki ga je zagledal. Anglež je le s težavo zadrževal vsklik vselega presenečenja. Naglo sta oba hitela po bregu navzgor proti čolnu. Črnc je hitro zagrabil za vesla in Morison Baynes je ostro odsunil čoln od brega. V naslednjem trenutku je čoln kakor bi bister jastreb letel preko reke in bil usmerjen proti taborišču Malbinih. Na sprednjem koncu čolna je sedel Baynes in z ostrim pogledom opazoval vsak gib Malbinihove družbe. Čolni so pristali k bregu in prvi je izstopil Malbinih in se z resnim pogledom ozrl na reko nazaj. Zapazil je, kako se bliža bregu neki drugi čoln, in to ga je nekoliko vznemirilo.

lo. Med tem pa se je izkrcalo tudi njegovo spremstvo in opazovalo Baynesa in njegovega spremljevalca, ki sta se bližala bregu.

Po vseh okolišnih sodeč, čoln sredi reke Malbinihovu taborišču ni mogel biti nevaren, zakaj v njem sta sedela samo dva človeka. Malbinih ju je začudeno opazoval. Kdo bi mogel biti ta belokožec? Ni ga poznal, dasi se je Baynesov čoln nahajal že blizu brega in so bile poteze obeh došlecev popolnoma jasno vidne. Eden izmed Malbinihovi črncev je prvi spoznal svojega prijatelja, črnega mladeniča, ki je bil v Baynesovem spremstvu. In sedaj je tudi Malbinih razumel, kdo bi mogel biti ta odločni človek, ki je njega z vsem naporom zasledoval preko vode. Zdelo se mu je skoraj nemogoče, da bi bil to prevarani Morison Baynes, ki je kopal strah celo v zastraženem taborišču, zlasti kadar je postala tema. Sedaj pa se je odpravil celo na nevarno pot skozi divjo džunglo z namenom, da izsledi njega samega, junaškega Malbinih. Malbinih ga je spoznal kljub temu, da je bil Baynes zamazan, s krvjo oblit in da je bila njegova obleka raztrgana v cunj. V njegovem bledem in izmučenem obrazu je videl strast, ki je lala Angležu moč in odločnost, da je brez oddiha in počitka po najnevarnejših potih divje džungle zasledoval prebrisane Sveda.

Dnevne vesti.

V Ljubljani dne 10. februarja. 1925.

Pomožne čete klerikalcev.

Klerikalci imajo v Ljubljani nekaj nad 2000 svojih volilcev. Ker opirajo zgolj nase niso mogli zmagati, so iskali zaveznike. In našli so jih. Vse, kar mrzi našo svobodno državo, je vstopilo v njihovo službo in se jim odinjal. Na čelu te pisane družbe so bili seveda Nemci, ki bi raje imeli danes nego jutri, da bi razpadla naša država, in zato služijo, če treba, tudi hudici. Samo ako jim jamči, da bo delal proti Jugoslaviji. Ob hok klerikalcev so se seveda postavili tudi vsi oni, ki so svoje slovensko srce odkrili šele ob prevratu; prišli so v Ljubljano in tu dobili svoje toplo gnezdo, a še vedno sanjajo o onih blaženih časih, ko so bili lakaji in h'apci Avstrije, ki jim je obvladala vso njihovo čustvenost. Vse, kar pri nas danes še misli avstrijsko in pretaka grenke solze nad usodo »prejane« habsburške rodbine, vse to se je v nedeljo zbralo, da podpre klerikalce. In značilno je, da korakajo na čelu te avstrijskantske koorhte intelektualci v najuglednejših pozicijah, dočim je naš mali človek, dasi vzgojen v avstrijskem duhu, že zdavna vrgel preko krova zastarele nazore, ki niso več v skladu z novimi razmerami, ter se z vsem prepričanjem oklenil narodne in nove državne ideje. Menda pride čas in prilika, ko tem intelektualcem ne bo nihče delal zaprek, da najdejo pot tja, kamor jih vleče srce.

Kot pomožne čete klerikalne armade so nastopili razni napredni kvaražgoni, ki se sicer pridružajo, da so načelni svobodomiselnici, kakor jih večih ni pod solncem, ki pa pri prvi priliki izdajo napredna načela in sežejo v roke klerikalcem zgolj in osebne mržnje do tega ali onega naprednjaka, iz užaljenega samoljubja ali celo iz navadnega koristilovstva. To so najogabnejše figure, prave politične vlačuge, ki so najštevilnejše med takozvanimi inteligentnimi sloji. S temi dvoživkami v naši napredni družbi bo treba enkrat pošteno obracunati in jih postaviti pod kap. In to brez pardona, brez ozira na njihovo socialno stališče!

Gros onih, ki so pripomogli klerikalcem do zmage, tvorijo komunisti. Kljub temu, da so postavili svojo kandidaturu, so v strnjjenih vrstah glasovali za Korošca in mu dali več kakor 1000 kroglic. Da tega komunisti niso storili radi lepih Koroševih oči, je jasno. Kaj je bila cena za to, da se je izvršil nepriljudni proces, da se je ogenj spojil z vodo, pokaže že bližnja bodočnost. Papež Pij XI. je komuniste sicer proglasil za demona smrti in prepovedal z vso strogostjo katoliškim strankam, da bi se družile ali celo vezale s temi načelnimi sovražniki obstoječega družabnega reda. Toda kaj to briga naše klerikalce — saj papež je daleko, Bog pa visoko!

Toda vsa ta pestra armada bi ne mogla izvajati zmage, ako bi se ne našla stranka, ki se sicer dela, kakor da bi imela patent na naprednost, ter ne pritekla v zadnjem trenutku na pomoč klerikalcem. — To je danes še brezimna Ravnihar-Deržičeva frakcija, ki jo drži pokoni Jelacina »Merkurjeva tiskarna«.

Ta lažna napredna skupina je zakrivila, da zastopa danes prvič, od kar obstoja parlamentarizem, slovensko prestolico klerikalce; ta družba je pljunila na svetle tradicije narodne in napredne Ljubljane in izročila naše mesto v krepilje mednarodnemu ultramontanizmu.

Izdala je Ljubljano. Ze v drugič! Sedaj se pripravljajo, da jo izda v tretjič! pri bodočih občinskih volitvah! Dični odvetniki dr. Ravnihar, dr. Hacin in dr. Starč sede v družbi z dr. Stanovnikom in proslulim Pircem na eni kandidatski listi!

Kdaj bo mera potrpljivosti ljubljanskih naprednega prebivalstva polna? —

Menimo, da je že čas, da se napravi konec pustoševčinam raznih kvaražgonov, ki se igrajo z naprednimi svetinjami!

— Za smeh in kratek čas skrbje skrhirani tigri, ki so poslali zagrebškemu »Jutarnjemu listu« dolgovozno poročilo o sijajni zmagi avtonomistične misli v Ljubljani. Dr. Korošec je po mnenju škofove klike v Ljubljani sijajno zmagal, dočim je bil dr. Žerjav izvoljen samozato, ker je v soboto ponoči zapadel sneg. Pomislite, sneg mu je prinesel mandat in 10.410 glasov! Tako poroča klerikalni štab svojim zagrebškim prijateljem. Korošec je res lahko ponosen na svojo »sijajno« zmago s pomočjo Nemcev, komunistov, socializmov, ravniharjevcev in onih pritlikavcev iz naprednih vrst, ki so mislili, da ideje res tako hitro umirajo, kakor je trobila opozicija. Pamet, gospodje »sijajni« zmagovalci, da ne bo prehudo razočaranje, ko vam obrnejo hrbet še tisti, ki so se dali to not zadnjič speljati na led!

— Klerikalne race. V klerikalnem generalnem štabu je zavladala prava panika, ko so prispele prve vesti o zmagi Narodnega bloka in porazu opozicije. Včeraj so imeli gospodje v uredništvu »Slovenca« permanentno službo. Izdali so kar tri posebne izdaje, ki pa navzlic gorostastim lažem o zmagi opozicije na stvari niso mogle nič spremeniti. Pozno zvečer je alarmiral klerikalni štab ljubljansko javnost z zadnjo senzacijsko, tretjo posebno izdajo »Slovenca«, v kateri je naštel nad 170 opozicijskih mandatov. Baje so dobili gospodje iz škofove tiskarne to gorostasto vest preko borze, menda zagrebeške, ki bi rada na ta račun zaslužila nekaj tisočakov. Danes se menda ta val posebnih izdaj tudi v Ljubljani poleže in klerikalni štab bo moral priznati, da se je to pot pošteno urezal. Grozdje je pač prekislo in nebo previsoko, da bi ga tigri dosegli.

— Roka roko umiva. Mnogo takih, ki žive izključno od naprednega občinstva, se je v nedeljo odtegnilo volilni dolžnosti. Imena teh bomo v prihodnjih dneh pričeli objavljati in pozvali naše somišljenike, da izvajajo konsekvence. Vsekakor dotičnikom ni leželo na tem, da bi jih še dalje podpiralo napredno občinstvo in po tem se naj ravnavajo naši somišljeniki. Kdor jemlje od nas samo denar, sicer pa hoče igrati vlogo dvoživke in se ne upa zameriti tistim, od katerih nima pričakovati ničesar, ni vreden, da ga naprednjaki še nadalje podpirajo. Zato pravimo: Naprednjaki, strnite svoje vrste in vaše geslo bodi neizprosno in dosledno: »Svoji k svojim!«

— II. književna tomola Jugoslovenske Matice. Z izrežbanjem števil 45, 93, in 4 so bile zadete vse ambe in terne. Dne 7. tm. so bile izrežbane še sledeče številke: 63, 66, 9, 88, 65 in 48. Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice prosi vse one, ki imajo na svojih tablicah v eni vrsti štiri izmed vseh dosedaj izrežanih števil, da mu iste vpošljejo v svrhu razdelitve dobikov najkasneje do sobote 14. tm.

— Šolska poliklinika v Bjelevaru. Na inšitativno ministrstva narodnega zdravja bo odprta v Bjelevaru ambulantna šolska poliklinika za brezplačno lečenje šolske mladine osnovnih in srednjih šol. Poliklinika bo razmeščena v dveh paviljonih.

— Podružnica CMdružbe za Savo, Javornik in Koroško Belo je za bolnega župnika g. Gabrona nabrala Din 1.024 in po odbitku poštne poslala uredništvu »Novo Dobe« v Celju Din 1.015, katerih prejem in izročitev je imenovani list potrdil v 5. številu.

— Stanje hranilnih vlog. Finančna delegacija objavlja, da izide »izkaz o stanju hranilnih vlog (po knjižnici in tekočih računih) pri regulativnih hranilnicah v Sloveniji za IV. četrtletje 1924. v eni prihodnjih števil Uradnega lista.

— Iz Amerike. V Clevelandu je umrl Janez Jene v starosti 60 let. Pokojni je bil doma iz Skočjana na Dolenskem. — Dne 18. januarja je umrl rojak Peter Štefin. Pred tedni je padel na tlak in si pri padcu pretresel možgane. Pokojni je dosegel starost 47 let, in je bil doma iz Postojne. — V kraju Ringo, država Kansas se je 29. dec. smrtno ponesrečil rojak Fran Kuder. Zasula ga je plast kamena in je bil mrtev na licu mesta. Pokojni je bil doma iz Sv. Petra pri Celju. V Ameriki je bival 16 let. — V Anburnu je po kratki in mučni bolezni preminul 19. dec. Mihael Aleš. Istotam je dne 7. jan. umrl rojak Janez Medec. Doma je bil iz novomeške okolice. V kraju Frontenac, država Kansas je dne 1. januarja umrl rojak Fran Vesoviček v starosti 43 let. Pokojni, ki je bival v Ameriki 15 let je bil doma iz Rimskih Toplic. V kraju Brindgeville je 20. dec. umrl rojak Janez Stipančič, star 41 let. Doma je bil iz Istre.

VELIKI PUSTNI KORZO
»Slavčeva« »mestni« pustni pohod
dne 21. II. 1925 v hotelu UNION

Iz Ljubljane.

— Kdo ve ka? Nikakega sledu ni o magistratnem stavbenem svetniku ing. Ignacu Štembovu, odkar je zapustil v največjem razburjenju dom in družino. Brez uspeha so ostala vsa vprašanja na one ljudi, o katerih se je slišalo, da govorijo, da o živ. Vsi ti so promptno odgovorili, da o Štembovu ničesar ne vedo. Vršile so se polizvedbe pri svaštvu v Prazi. Brez uspeha. Par dni pred odhodom je ing. Štembov v pisarni svojega zastopnika na svojem domu v njegovi navzočnosti govoril z vso odločnostjo o samomoru. Žalobno ni nobenega dvoma, da si je v skrajni razburjenosti končal življenje. Obleden je bil v temnomodro obleko, kratek črn kožuh z bobrovim ovratnikom, klub mehek, zelene barve. Če bi le kdo kdaj kaj zvedel ali domneval, naj to sporoči dr. R. Krivicu, advokatu v Ljubljani.

— Nov odvetnik. V Ljubljano se je preselil gosp. dr. Viktor Ahazhizh, ter otvoril svojo pisarno v Ljubljani Kolodvorska ulica 26.

— Juro Tkalcich v Ljubljani. V ponedeljek 16. t. m. priredi Filharmonična družba v svoji dvorani III. letošnji abonma-koncert, katerega spored izjaja izvrstni in dobro znani komorni trio Huml, Tkalcich in Ličar. Ta tri imena jamčijo za prvovrsten koncert in prepričani smo, da bo koncertno občinstvo odlične umetnike odkritostno pozdravilo v naši sredi. — Vstopnice od srede dalje v Matični knjigarni.

— Podoficirsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto dne 14. februarja ob 20. uri v veliki dvorani hotela Union »Podoficirski ples«. K udeležbi ome-

»Kolebati...? Ali ni to tvor vseh smot, vseh razočaranj?«

Mnogo smot in razočaranj si pri-
h-anite, ako se odločite, dokler
ni prepozno, za

CREMO SIMON

(CREME SIMON) Ako se uporabi-
lja na se vlažni koži, ta izborna
toaletna krema, prekrasno izboljša
nežne poteze ženskega obličja.
Njeno čisto higijenično učinko-
vanje (ki se priručni vsaki hoži)
poživila kožo, utrujeno od let in
skrbí, daje koži čistost, milino in
mekhost, polti pa belino in čistost.

Prodaja se povsod
krema, prašek in milo SIMON

Parfumerie SIMON, 59 Fg. St. Martin, Paris

njenega plesa se uljudno vabijo vsi vpokojeni rezervni oficirji, bivši dl. sl. podoficirji in njih povabljeni.

— Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani. Za leto 1925. izvoljeni odbor Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani se je konstituiral na svoji prvi seji dne 3. februarja t. l. sledeče: Predsednik: dr. Derganc Franc, primarij splošne bolnice v Ljubljani; podpredsednik: dr. Tičar Jože, šef »zdravnik državne ambulance, tu: tajnik: dr. Čremošnik Vinko, sekundarij; namestnik: dr. Kra-marič Lojze, sekundarij; blaginjak: dr. Blumauer R., asistent; namestnik: dr. Slinnik Anto, sekundarij; knjižničar: dr. Kis Franta, sekundarij; namestnica: dr. Kenk Tekla, asistentka; odborniki: dr. Ambrožič M., šef zavoda za zaščito dece; dr. Hans Oton, specijalist, tu: dr. Jug Niko, polkovnik-zdravnik; dr. Ninar Franc, primarij splošne bolnice v Ljubljani; dr. Pirc Ivo, šef higienskega zavoda v Ljubljani; revizorja: dr. Geiger Ivan, šef-zdravnik; dr. Praunseis Alojz, zobozdravnik.

— Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani vabi na svoj tedenski seminar v petek dne 13. februarja ob 9/4 6 zvečer na kirurškem oddelku splošne bolnice. Predavanje: Frakture in loksacije. Predava primarij gospod dr. Fr. Derganc.

Iz Celja.

— Redni sestanek JDS za mesto Celje se vrši v sredo, dne 11. tm. ob 20. v klubovi sobi Celjskega doma. Pričakuje se polnoštevilne udeležbe.

— Poročilo se je g. Adolf Sadar, uradnik v Celju, z gđ. Marico Pirčevno, hčerko tovarnarja iz Lipnice pri Kropi. Bilo srečno!

— Razpisano mesto. Pri okrožnem sodišču v Celju je razpisano mesto višjega pisarniškega predstojnika. Oddajo se tudi vsa mesta vodečih pisarniških uradnikov, ki bi se kakorkoli izpraznila tekom razpisa in na podstavi razpisa. Pravilno opremljene in kolikove prošnje je vložiti po službeni poti do 1. marca t. l. pri predsedništvu okrožnega sodišča v Celju.

— Sokolski zaključni plesni venček se vrši v soboto 14. tm. ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma. Pokroviteljstvo prireditve so prevzele celjske narodne dame, s čimer je vnaprej zasiguran finančni uspeh prireditve.

— Občni zbor Gremilja trgovcev v Celju se vrši v četrtek, dne 12. tm. ob 19. uri v mali dvorani Narodnega doma.

Iz Maribora.

— m Volitve v Mariboru so potekle popolnoma mirno. Za vsak slučaj je bilo poleg policije v pripravljenosti tudi vojaštvo. Ute-ležba pri volitvah je bila razmeroma pičla in je volilo komaj 65—70% volilcev.

— Državna borza dela. Pri državni borzi dela v Mariboru sta bili od 1. do 7. februarja razpisani 102 prosti službeni mesti, 183 oseb je iskalo delo, v 29 slučajih je borza posredovala z uspehom, 9 oseb pa je odpotovalo. V času od 1. jan. do 7. febr. je bilo skupaj razpisanih 662 prostih službenih mest, 1261 oseb je iskalo delo, v 336 slučajih je posredovala borza z uspehom, 36 oseb pa je odpotovalo.

— m Izkaz o stanju nalezljivih bolezni v Mariboru. Mestni fizikat je za čas od 1. do 7. februarja izdal sledečo statistiko o stanju nalezljivih bolezni v Mariboru: Skratka: ostalo 5, nanovo oboleli 3, ozdraveli 1, ostalo 7; griza: ostal 1, oslovski kašelj: ostalo 9, rdečica: nanovo obolel 1.

— m Smrtina kosa. V nedeljo je preminul slikarski mojster g. Mihael Nonner v starosti 51 let. Pokojni je v Mariboru vsled svoje marljivosti in delavnosti užival splošno simpatijo. Blag mu spomin! — V nedeljo je umrl g. Janez Sapašek, poduradnik tukajšnjega okrožnega urada. Pokojni je dosegel starost 48 let. N. v m. p. — Dne 8. tm. je preminul g. Fran Perkič, hišni posestnik v Mariboru v starosti 72 let. Blag mu spomin!

Juljska krajina.

— Goriški novostrojari razdirajo Istro. »Istarska Riječ« priobčuje štiri dopise, iz katerih je razvidno, da hodi-goriški novostrojari razdirati slogo med istrskim ljudstvom. V Alturi je goriški poslanec dr. Besednjak pripovedoval kmetom, kako se je on spora-zumel s poslancem dr. Wilfanom, da se bodo okoli slečnjega zbirali kapitalisti in trgovci, on, dr. Besednjak, pa hoče organizirati seljake in delavce. Govoril je o seljaški zvezi, katero hoče ustanoviti skupno s svojimi somišljeniki. Neki Sironič je nato nesramno napadel »Istarsko Riječ«, ki je vendar izborn list za politiko in gospodarstvo med istrskim ljudstvom. Ta Sironič so

je predznil zatrditi celo, da je list brezverski in da ga torej ne sme nikdo čitati. Sledilo je vabilo, da naj se vsi vpišejo v seljaško zvezo. Istrski seljak pa je bolj pameten kakor goriški novostrojari. Seljaki so odšli in dr. Besednjak in dva ali trije drugi z njim so ostali v sobi sami z dolgim nosom. Enako je bilo tudi po drugih krajih.

— Z Goriškega. Iz Brijane v Brdih poročajo, da je bil lanski vinski pridelek tam-kaj in Spodnjih Brdih sploh precej dober. Cena vina se drži od 2 do 2.10 L. Kupcev je malo. — V Gorici so nastopne tržne cene: fižol 1.60 do 2 L, krompir 70—90 cent., repa 50—60 cent., špinata 1.20—1.60 L, fiže 1.60—2.80 L, maslo 15—17 L, mleko liter 1—1.20 L, slama kvintal 20—23 L. — »Mladika« v Gorici vprižori na pustni to-rek veseloigro »Poslednji mož«. — Dne 10. t. m. se vrši v dvorani Trgovskega doma Puccinijev večer. Za instrumentalen koncert v proslavo velikega italijanskega skladatelja vlada veliko zanimanje. Sodeloval bo tudi zbor »Pevskega in glasbenega društva«. — V čisto slovenski vasi Grgar imajo nov fašistovski odbor. Politični tajnik je France Milost. Iz Gorice je prišel na zborovanje poseben odposlanec, ki je ukazoval, kako se morajo fantje v Grgarju obnašati, da bo zmagala »pravična fašistovska stvar«.

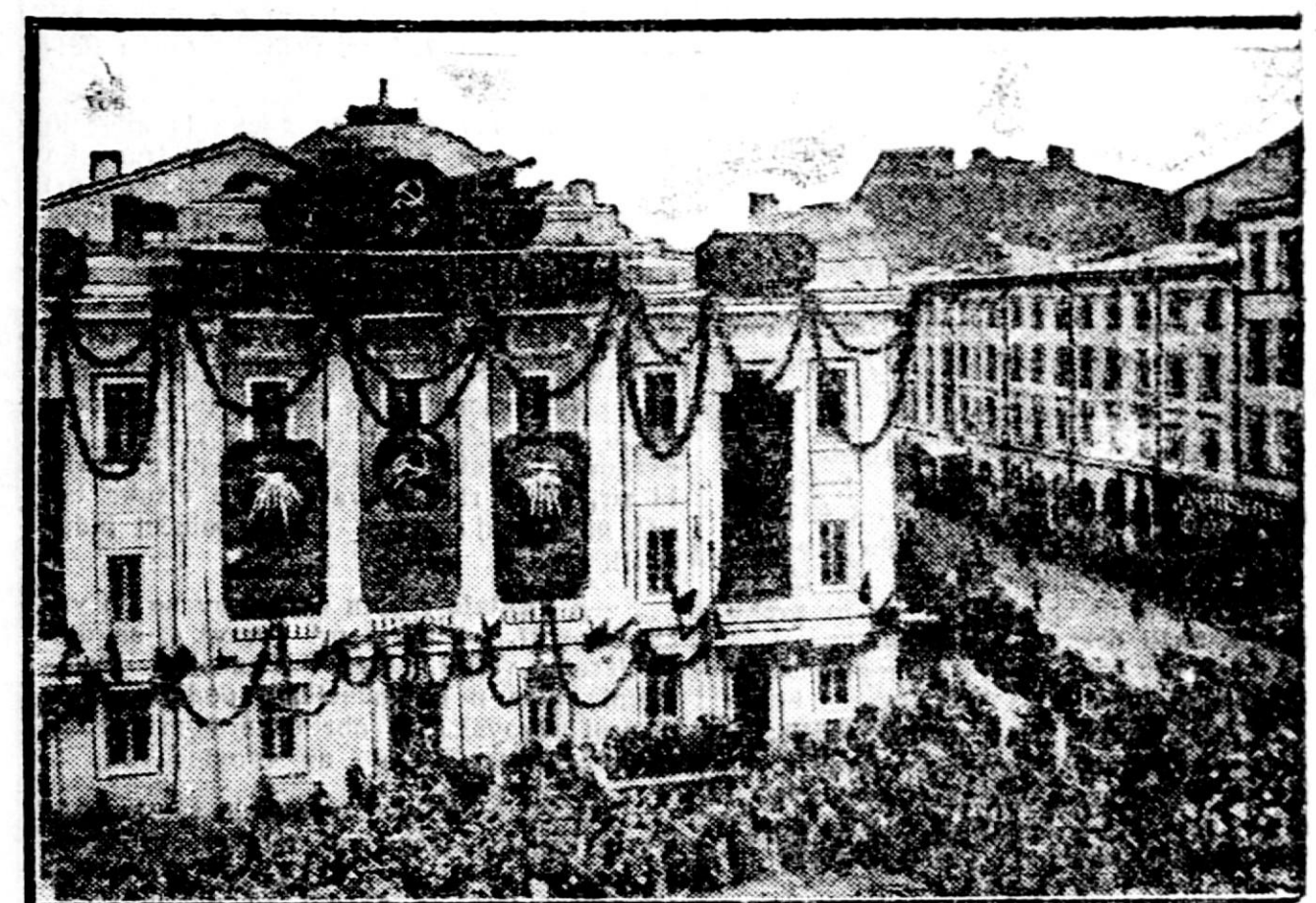
— V Storlah na Krasu še vedno čakajo na dovoljenje za vprižoritev Finžgarjeve drame »Razvalina življenja«. Upajo, da ga jim oblast da vsaj za dan 15. t. m. Sikanec, ki niso v čast oblasti!

— Gledališče v Idriji so zopet izročili svojemu pravemu namenu. Odredil je to rudniški komisarjat v Trstu. Sedaj so bili v gledaliških prostorih nastanjeni italijanski rudarji.

— V Istri je tekom vojne umevno znatno padlo število živine. Sedaj se polagoma dviga. Vidi se, kako bi se kmet oprjel živinoreje v velikem obsegu. Vlada bi mu morala pri tem krepko pomagati. V gospodarskih krogih prevladuje misel, da treba organizirati v deželi mlekarstvo. To je pametno in to bi bilo velike koristi za istrskega kmeta.

— Za vinski razstavo v Veroni vlada v vinorodnih krajih Juljske krajine precej zanimanja. Razstava bo koncem marca. Reklama je vedno na mestu in ako ne more vino ven iz dežele kakor pred vojno, treba skrbeti da se uveljavi pa v državni notranjštini.

— Šolsko društvo pri Sv. Ivanu v Trstu je imelo svoj občni zbor, na katerem je bilo podano poročilo o uspešnem delovanju v preteklem letu. Prometa je imela podružnica okoli 52.000 litr. Podružnično premoženje znaša 11.480.15 litr. V šolski vrtec je vpisanih 146 otrok.

SEDEZ RUSKIH STROKOVNIH ZVEZ. Slika nam kaže okrašeno palačo v Moskvi, kjer se je vršil pred kratkim 6. kongres ruskih strokovnjakov.

Turistika in sport.

— Nedeljske nogometne tekme. Dunaj: Prvenstvena: Vienna-Sportklub 3:1, prijateljske: W. A. C.-Amateurs 3:2, Rapid-International 7:2, Simmering-Herta 2:0, Hakoah-Bewegungsspieler 2:1, Slovan-Neubau 8:1, Praga: Slavija-Meteor VIII. 8:0, Vr-sovice-Sparta 3:1, D. F. C.-Union Žizkov 6:3

— Evropsko prvenstvo v umetnem drsanju si je priboril inž. Böchl (Dunaj), 2. Rittberger (Nemčija), 3. Preisecker (Dunaj).

— Zračni promet se bo razširil v kratkem v velikem obsegu po vsej Evropi in iz Evrope v druge svetovne dele. Sedaj se vršijo med turško vlado in nekimi italijanskimi podjetji pogajanja za ustanovitev obsežne letalske službe. Najprvo gre za zvezo med Brindisi in Carigradom. Pot bo trajala 10 ur črta Rim-Carigrad se bo mogla potem prevoziti tekom 24 ur.

Ciganski ljubavni roman.

V malem bosanskem mestecu Busovači se je te dni odgiral krvava tragedija, ki ni uničila samo en zakon, temveč tudi slavno cigansko tolpo. Trije bratje Sejdivi-Sulejmančiči so hodili po bosanskih selih, peli in igrali so po vaških krčmah v zadovoljstvo vseh seljakov.

Najstarejši brat Rizvo je imel nevarno ženo. 21 letna ciganka, s svojimi svetlimi ciganskimi očmi, v katerih se je zrcalila čarobna sentimentalnost njene krvi s svojim petjem in samo zadivljala poslušalce, temveč tudi člane svoje rodbine.

Rizvin brat Tahir, ki je bil že oženjen in je imel več otrok, se je globoko zaljubil v svojo lepo svakinjo in pozabivši, da ima on troje, ona pa četrto dečo, je pričel z njo ljubavno razmerje. Ali temperamentna Gjula ni posvečala svoje ljubavi samo njemu, kajti tudi najmlajši možev brat, 16 letni Zajko, je užival njene simpatije. Med vsemi tremi brati so čisto nastajali prepri. Rizvo je sovražil Tahirja, ta pa Rizva in Zajka. Največkrat sta se sprla Tahir in Rizvo, Gjula pa se je med tem zabavala z Zajkom. Videc, da si ženinega zaupanja nikoli n-pri-boril, se je Rizvo odločil k obupnemu koraku. Zabožal si je nož v srce in umirajoč je še šepnil Zajku: »Tebi dam Gjulo, čuvaj jo!« Zajko je bil srečen in oženil se je z Gjulo.

Ze v prvih mesecih zakona pa je Zajko opazil, da ga Gjula ponovno vara z bratom Tahirom. Zopet so bili v rodbini prepri na dnevnem redu. Nekega večera je odšel Zajko v cigansko taborišče, a ko se je vrnil, je našel ženo v objemu s Tahirom. Kri je zavrela Zajku, zagrabil je nož in divje zakričal: »Ubijem te, Gjula.« Tahir se je razjarjenemu Zajku progljivo režal v obraz. Zajko je to videl, zameglilo se mu je pred očmi in bliskoma mu je šinila v glavo misel: Čemu ubiti ženo, mesto njega, ki me je onesrečil. Besen je navahnil na svojega brata in zamahnil z nožem. V tem trenutku pa je skočila Gjula med oba brata. Smehek namenjaj Tahirju je zadel njo, globoko se je zarila ostrina noža v njene grudi. Brez krika je padla nesrečnica na tla. Zajko, ki je videl, kaj je zagrešil, je padel na truplo svoje žene in jo začel poljubljati. Tahir pa je tekel

po orožnike. Ko so prispeli orožniki, so našli Zajka, ki je tiho ječal poleg žene.

Prepeljali so ga v sarajevske zapore. Ves je obupan in na vprašanje sodnika sam odgovarja: »Ubijte me, ne morem živeti brez nje!«

Po svetu.

— Smrt svetovnega učenjaka v Sarajevu. V Sarajevu je umrl dne 4. t. m. doktor Friedrich Katcer, eden najslavnejših geologov. Med številnimi njegovimi deli je predvsem omeniti monumentalno delo »Geologija Bosne«. Dr. Friedrich Katcer, šef geološkega zavoda sarajevskega muzeja, spada med prve svetovne učenjake na polju geologije. Bil mu je večkrat ponudeno mesto na inozemskih univerzah, kar pa je vedno hvaležno odločil. Pokojni je bil v Sarajevu splošno priljubljen. Njegov pogreb se je vršil v četrtek dne 5. t. m.

— Strahovit požar v Chicagu. Newyorški listi prinašajo senzacionalne podrobnosti o strahoviti požarni katastrofi v Chicagu. Ko je v osmemnadstropni hiši, ki se nahaja v okraju West Side, okoli polnoči na do sedaj še nepojasnen način izbruhnil požar, je nastala med prebivalci poslednja nepopisna ranila. Požarna bramba ognja ni mogla ušesti, ker so vse cevi vsled velikega mraza zamrzle. Iz zgornjih nadstropij goreče hiše so skačali v globoko otroci, starčki in žene ter popolnoma razmesarjeni obležali na ulici. Poleg 10 mrtvih, je bilo ranjenih tudi več sto oseb. Veliko ljudi se je prehladilo, ker so skoraj goli stali na ulici pri mrazu 20 stopinj Celzija.

— Neobavljeno Debussyjevo delo. V Parizu so vprižorili v znanih »Concerts Colonne« še neizvajani Debussyjev balet »Klam«, ki je nastal leta 1912, baje po naročilu bogate Angležinje. Delo je vzbudilo v Parizu veliko senzacijo, pa je nekoliko razočaralo. Balet se vrši v Egiptu in nastopijo pesnalke v templju, visoki duhovniki, bog Ammon-Ra in obhiti.

— Strašne številke o nezaposlenosti v posameznih državah navajajo sedaj po zaključku leta 1924. razni gospodarski listi. V Rusiji je nezaposlenih nad 1.300.000, v Angliji 1.100.000, v Italiji 130.000, v Avstriji tudi približno toliko, v Nemčiji 430.000, na Poljskem 155.000, v Avstraliji 32.000, v Kanadi 10.000, na Francoskem 11.000 itd. Poročila izvajajo, da se je nezaposlenost napram prejšnjemu letu znižala prav neznatno. To je žalostno znamenje, ki kaže, da smo še daleč proč od kake prave mednarodne gospodarske konsolidacije.

— Budget mesta Pariza. Budget mesta Pariza, ki se zaključuje brez deficita, izkazuje prejemkov in izdatkov 1.546.043.000 frankov in razpolaga še z rezervno 4.209.000 frankov, ne da bi bilo treba povzlati davke. V izdatkih je obsežna svota 85 mil. frankov za zboljšanje plač mestnim nastavljenecem.

— Najstarejši mož na svetu umrl. Iz Newyorka poročajo, da je umrl najstarejši mož na svetu Antonio Solirana, ki je dočkal 133 let. Pred svojo smrtjo je bil 14 mož nekaj tednov bolan.

Gospodarstvo.

Gospodarska obnova Črne gore.

Finančni minister Stojadinović je posetil te dni Črno goro, da se seznaní z gospodarskimi, zlasti pa s prometnimi razmerami te pokrajine. V pogovoru z zastopniki črnogorskega gospodarskega sveta je razvil ekonomski program svoje stranke. Izjavil je, da gre v glavnem za železniško zvezo in izsuševanje Skadrskega jezera. Poleg tega je treba v Črni gori graditi ceste, ustanavljati poljedelske šole itd. O železnični Plovnici-Podgorici je dejal, da bo dovršena v treh mesecih. Ta ožkotina proga bo dolga 22 km. Z njo bo olajšana prehrana Črne gore, kar pomeni velik napredek v njenih prometnih razmerah. Spomladi se začne graditi ožkotna železnica Trebinje-Bileće-Nikšić-Danilov grad-Podgorica-Vir-Pazar-Bar, dolga 76 kilometrov. Ko bo dograjena ta proga, dobi Črna gora zvezo z železniškim omrežjem Hercegovine, preko Mostarja in Sarajeva pa s ostalimi ožkotirnimi železnicami, ki vodijo na severu do Bosanskega Broda, na zapadu do Timoka, na severozapadu do Obrenovca in Mladenovca. V kratkem bo ta zveza podaljšana brskone do Beograda, tako da dobi Črna gora neposredno zvezo z našo prestolnico. Ta proga bi bila obenem začetek druge železnice, ki bi šla od Bileće naravnost proti severu do Gacka, Foče, Gorazda in Višegrada, da ter bi vezala direktno Beograd s Črno goro mimo Mostarja in Sarajeva. Ta železnica, dolga 76 km, spada v gradbeni načrt letošnjega leta.

Transbalkanska železnica je tudi v našemu bližnjemu bodočnosti. Začne se na projektu na Donavi pri Negotinu in vodi preko Knjaževca do Niša. Ta d. l. je že dograjen in odprt za promet. Podaljšanje proge do Prokuplja se že gradi in bo končano v enem letu. Od Prokuplja vodi proga dalje proti Kuršumliji, Kosovu polju, Peču, Beogradu, Andrijeviću, Podgorici do Kotorja. Po Stojadinovićevem mnenju bi bilo treba za četrti trdi z gradnjo železnice od Kotorja skozi Črno goro. Ta proga je velikega gospodarskega in političnega pomena, ker bi vezala Jadransko morje z Donavo in preko Romunije našo državo z Rusijo.

Izsuševanje Skadrskega jezera je drugi življenjski problem za Črno goro, ki bi ne bila več pasivna. Na izsušenem zemljišču bi lahko pridelovali 3000 vagonov žita. V to svrhu je že odobren kredit v znesku 500.000 dinarjev za naštete. D. l. se mora naglo, ker se jezero čezdalej bolj širi.

—g Hmelj. V glasilu varstvenega saveza pivovarjev na Češkem beremo sledeče razmišljanje: »Kar se hmelja tiče, je sigurno, da bomo ob začetku prihodnje hmeljske kampanje stali na seni nozi, to se pravi, navezani bomo na novo (1925) letino, ker nam bo manjkala druga, merodajna podpora v uravnavanju hmeljske cene to je stara zaloga. Zelo skrbno bomo zasledovali novo vegetacijo, če nas je tudi izkušnja izučila, da so cene hmelja — tudi pri najboljših letinah — odvisne le od eksporta. Vkljub temu bi bila slaba letina katastrofalna za nas. Utemeljena skrb, da se

po mili zimel zgodaj prikazujejo razni hmeljski škodljivci, nas zanima ravno tako, kakor iz stare prakse izvirajoča trditve, a bogati letini (1924) ne sledi zopet bogata. To daje obilo pomisleka, kaj bi se zgodilo, ako bi se nova letina izjalovila. Ekspert hmelja iz CSR se ne dviguje le zaradi izborne kakovosti hmelja, nego tudi zaradi dobre izvozne organizacije. Ekspert pospešuje tudi razmere hmeljske produkcije in trgovine celega sveta. Če bo meseca avgusta na Angleškem konec hmeljske kontrole, da dobi kupčija in trgovina proste roke, in če bo Amerika smela kuhati lahko (2%) pivo, po tem bodo navedeni deželi tudi pri nas začele kupovati hmelj, kateri bi potem moral pri nas dvakrat na leto poročati, da bi se moglo zadostiti vsem povpraševanjem. Da ekspert hmelja ne bo uničil češke pivovarje, je neobhodno potrebno, da ukrenejo merodajni činitelji vse potrebne korake, da se češkim pivovarjem zagurajo potrebna množina hmelja. Vendar ne moremo brez vsakega ugovora gledati, da postajajo strovine (ječmen in hmelj) vsled visokih cen za pivovarje nedosegljive. — Doleh besed kratak pomen je to, da želijo češki pivovarji, naj vlada ukine prosto kupčijo in izvoz hmelja, kar bi pa bilo hmeljarjem in trgovcem v veliko škodo. Oba činitelja s: hosta tega branila z obema rokama. — Zalec, 7. febr. 1925. — Anton Petriček.

—g Za izvoz našega mleka in mlečnih izdelkov se je zavzela osljiška trgovina in obrtniška zbornica, ki je posredovala pri ministru trgovine in industrije, naj podpira to grano našega gospodarstva. Izvoz mlečnih izdelkov se mora boriti z velikimi ovirami in zato čisto naše blago ne more konkurirati z inozemskim. Oviru so zlasti v visokih prevoznih tarifah. Zbornica je navedla več primerov, iz katerih je razvidno, da ti tarife niso v nikakom sorazmerju s cenami na drobno. To velja zlasti za mleki sir, ki se rad pokrvari. Take visoke tarife povzročajo zastoj v naši mlečni industriji.

—g Prodaja raznih odpadkov se bo vršila dne 27. februarja pri upravi 4. zavoda za izradu vojne odeje v Zagrebu. Predmetni oglas z natančnimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

—g Prodaja kosti, svinjskih ščetin, masla in kazeina. Centralna mlekara državnega poskusa »Beje« v Belom Monastiru (Baranja) ima na prodaj in vagon suhih kosti, 400–500 kg opranih svinjskih ščetin, 300–400 kg topičnega čiščnega masla in 70 kg kislega kazeina. Ponudbe je poslati do 21. februarja t. l. Predmetni oglas z natančnimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

—g Na šest oseh en avto. Po najnovejših podatkih ameriške vlade prišlo v Združenih državah na šest oseh en avto. Dne 31. decembra je bilo v Združenih državah v prometu 17.740 236 avtov. Lani leto se je število avtov zvišalo za 2.586.000.

To in ono.

Umor iz človekoljubja.

Varšavska igralka Uminska je meseca julija lanskega leta ustrelila svojega zaročenca, poljskega pisatelja in slikarja Zinovskega. Zinovski je ležal v pariški bolnici ter bolehal na neozdravljivem raku. Zinovski je bil od boleznitako potrt, da je ponovno naprosil svoje prijatelje, naj mu končajo življenje. Prijatelji so seveda odklanjali prošnjo. Ko ni bilo drugega izhoda, je pozval svojo zaročnico, ki je bila prihitela iz Varšave v Pariz, da izvrši umor in da mu pretrga nit življenja. Izročil ji je revolver ter jo prosil, da ga ustrelj v usta. Iz ganotja je igralka izpolnila željo svojega neozdravljivega zaročenca ter izvršila umor. Tragedija je tedaj vzbudila v Parizu silno senzacijo. V časopisih se je vnela strastna debata, ali je dovoljeno ubiti in umoriti neozdravljivega človeka. Mlada poljska umetnica je po dejanju zbolela. Vsa javnost je čustvovala z njo ter stopila na njeno stran. Javno mnenje je bilo v tem slučaju celo ta o ja, da sednija umetnica niti pritovala ni in da se je svobodno zagovarjala pred pariškim porotom. Pri procesu so bile vstopnice razdeljene, odnosno razprodane. Med poslušalci so se nahajale najgladnejše pariške dame in kokete, ki so zasledovale vsa gib nesrečne zaročnice. Umetnica je stopila v dvorano črna oblečena, smrtnobleda in je mirno poslušala obtožnico. Zagovarjal jo je znameniti odvetnik Henry Robert. Igralka je odgovarjala s tihim glasom. Pripovedovala je, kako se je že v rani mladosti posvetila igalskemu poklicu in da je kmalu zaslužila s svojo izredno umetnostjo. Predsednik sodišča izjavi: Vi uživate res sročeno simpatijo. Vsa naša poizvedovanja vas razbremenujejo. To sem dolžan izjaviti v trenutku, ko stopate pred sodnjo. Obtožnica je nato pripovedovala, kako je njen zaročenec, kmalu po zaroki, zbolel na raku in da je iskal v Parizu leka in ozdravljenja. Ker je postal njegovo stanje brezupno, so jo poklicali iz Varšave v Pariz. Prevzela je vso nego in oskrbo bolnika ter videla, kako neznanstveno tipu radi neozdravljive boleznit. Ponovno jo je prosil, naj stori s strelom konec njegovega življenja. Nekaj časa je odlašala, ker se ni bila izgovarjala vsa upanja, da okreva. Ko je zdravnik svetoval, naj se mu izmembra kri iz tujege telesa, se je ponudila tudi za to žrtvo svojemu zaročniku.

Predsednik: Ta operacija vam je telitio škodila, da ste morala sama leči v posteljo. Ta prenos krvi pa ni pomagal in silarjeva smrt je bilo samo še vrnjenje par dal. — Smrtne bolečine umirajočega so postale vedno huje in v tem položaju je igralka uslišala prošnjo zaročenca. Ko je neko jutro spal, ga je ustrelila v usta.

Predsednik: Umor človeka je zločin, toda sodišče mora presoditi razloge umora. Vi niste razloga izločili ali iz drugih razlogov razloga, marveč iz plemenitosti. Sorila ste dejanje iz ljubezni, da rešite ljubeznivega človeka smrtnih bolečin. Porotniki naj odločijo temu primerno! Priče so izpovedale v smislu igralka. Za igralko sta govo

mila nato omenjeni pariški odvetnik in poljski odvetnik iz Varšave. Porotniki so zakliki vsako krivdo in tako je sodišče izreklo oprostilno razsodbo. Predsednik je prej šeprosil občinstvo, naj ne ploska in naj ne moti svečanega trenutka.

Globoko ganjena je zapustila dvorano.

Španski čudež.

Španski listi poročajo na dolgo in široko nastopno dogdbo.

V kraju San Jorgo de Moeche je ležala bolna 20letna Manuela Rodriguez Fraga. Je bila in njeno zdravstveno stanje je bilo že tako slabo, da so rekli lj. die, da bo revica živeła morda še mesec dni ali pa niti toliko ne. Tlačili so jo domati in k njeni postelji so prihajale prijateljice na poslednje posete. Tudi Manuela se je zavedala, da gre h koncu in da bo kmalu umrla...

Toda 12. januarja je prišel prečret. Do tega dne je bila mnogo mleka. Sedaj pa je kar nepričakovano opustila vsako uživanje mleka in jela je jesti normalno. Od dne do dne se je boljela in začela vstajati. Njen obraz je postal zopet poln in telo ni kazalo več jatične suhote. Izpremembi so se čudili doma in sosedje dolgo časa niso govorili drug ga, nego o čudežu, ki se je zgodil v hiši Fragovi. Vest o ozdavljenju Manuele je šla od ust do ust do celga sela.

Kašeno presenečenje pa je nastalo med vašani, ko je začela Manuela govoriti latinško in je izjavila, da je ona d. h. ovnik Ortigueira in da bo odslej ona pridigala, kakor je delal ta d. h. ovnik, ki je pred dvema letoma umrl. Domačini so jo gledali z resnim očesom in ji rekli, da je ona vendur Manuela. Odvnila jim je, da se dobro spominja te osebe.

Od raznih krajev so prihli ljudje hoditi gledat čudež v San Jorgo in Manuela pridiga romariem. D. h. ovniki so bili kmalu pozorni na to in verske ter znanstvene avtoritete se pečajo sedaj z opisnim slučajem. Pravijo, da zna in dela Manuela vse, kar je znal in delal pokojni d. h. ovnik in da tudi njen govor sliči onemu d. h. ovnika Ortigueire.

Evropa se pogreza.

Znani geolog in geograf prof. Schmidt je izjavil na nekem znanstvenem predavanju nastopno: »Velik del evropskega kontinenta se čeda je bolj pogreza. Od leta do leta se znižuje evropska celina, kar lahko opazujemo s pomočjo aparatov. Tekom 60 a. l. 70 let ima lah o ta geografski proces usodne posledice. En d. l. evropske morske obale bo koncem tega stoletja pod morsko vlinjo.«

Prof. Schmidt se peča že deset let s tem problemom. Cilj njegovega prizadevanja je točno ugotoviti, kako in koliko se pogreza evropski kontinent. Svoje trditve lahko podpre s točnimi rezultati in številnimi podatki o neprestanem pogrezanju. Njegova opazovanja so bila posvečena v prvi vrsti Franciji in Angliji. Schmidt je ugotovil, da pogrezanje obale v Franciji ni povsod enačomerno. Najmanj se pogreza zemlja ob

vznožju Pirinejev. V teh krajih se je zemlja tekem 25 let pogreznila za 25 do 30 cm, dočim se je pogreznila drugod, kakor n. pr. ob izlivu Seine v istem času za 50 cm. Srednje letno pogrezanje znaša v Franciji 2 cm. V Belgiji gre ta proces še hitreje. Srednje letno pogrezanje znaša tu 4 cm. Če se bo torej ta senzacionalni geološki proces nadaljeval v enako hitrostjo, bo velik del belgijske obale čez 60–70 let pod vodo.

Znanstveni krogi doslej teh rezultatov Schmidtovega opazovanja niso ovrgli. — Schmidt trdi, da se mora drugi del evropskega kontinenta dvigniti, ker bi imelo sicer pogrezanje francoske in belgijske obale za vso Evropo katastrofalne posledice. In res je švedski učenjak Born ugotovil, da se skandinavski polotok polagoma dviga. Ta proces razlaga Born tako, da so ogromne ledenne mase v polarnih krajih tekem zadnjih tisočletij pritiskale na suho zemljo; ker so je pa led tajal, je ponehaval tudi ta pritisk. Globoko v morju so se odtrgale od kontinenta ogromne plasti zemlje. Morski tok je gнал te plasti pri Skandinaviji, kjer so dvignile zemeljsko površino. — Morebiti vse te domene niso točne, ali že danes je pozitivno dognano, da morje v doglednem času proplavi velik del evropske obale.

Poljub smrti.

V Račicah, malem selu pri Šibeniku se je te dni odigrala tragična ljubavna drama, čije žrtve je postalo mlado lepo dekle. Marin Zupanovič, sin posestnika iz Račic je že dolgo časa dvoril mladi Filt Bogavčič, najlepši devojki sela. Fila pa je zavračala Marinovo ljubav, kajti Marin ji ni bil simpatičen.

Pred dnevi je Fila pasla ovce, nedaleč od sela in blizu morja. Neredoma se je pojavil pred njo Marin. Gledal je divje in zdelo se je, da namerava zlo. Prestrašena devojka je poskočila in skušala ubežati. Toda bilo je prepozno, Marin jo je zagrabil za roko in jo vrget na tla. Milo je devojka prosila nasilneža, da naj se je usmili, pripravljena je tudi, da ga poroči. Marin pa ni odnehal in hotel je devojko zlorabiti. Fila se je onesvestila. Ko se je zopet zavedla, Marina ni bilo nikjer. Mleč, da jo je Marin zlorabil, je bila devojka vsa obupana. Pastirji so jo videli, kako je krčevito jokajoč skočila s pečine v morje. Vsaka pomoč je bila prepozna.

Dva dni za tem so truplo nesrečne devojke potegnili iz vode. Ker je obstojal sum, da je mladenka postala žrtev zločina, so oblasti odredile obdukcijo trupla. Obdukcijška komisija je ugotovila, da je ostala Fila neokrnjena. Navzlic temu so oblasti nadaljevale s poizvedovanji; te dni pa se je orožnikom prostovoljno javil Marin. Skesano je priznal, da je Filo blazno ljubil in da jo je hotel zlorabiti. V zadnjem trenutku pa si je premislil. Podlega dejanja ni izvil, temveč je mladenko samo — poljubil. Izročili so ga sodišču.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.

Odgovorni urednik:
VLADIMIR KAPUS

Originalne (prave) potrebščine fixat in preservat za Opalograph dobite edino le pri L. Baraga, Selenburgova ulica šte. 6.

Makulturni papir

à Din 6.— se prodaja v upravi „Slovenskega Naroda“.

Pisarniški - - prostori

obstoječi iz treh sob, na prometni točki, v bližini glavne kolodvorske oddaje a. l. marcom v najem. Interesenti naj priljavi svoje ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Poslovni prostori—379“

Radi prezidave

se prodaja dvigalo, nosilni strešne opeke, s. rešni stol (les popolnoma dober), nekaj drugega stavbnega lesa, garaža, lesene stopnice, steklene prograde itd. Ogledati je na liku mesta. Nas ov pove uprava Slov. Naroda.

Mehanično umetno vezenie

večernih in plesnih tanzet z zlatom in srebrom, izdelovanje vsakovrstnih belih in nisanih vezeln. entlanje, predtiskanje.

MATEK. Ljubljana, poleg hotela „Štrukelj“.

Moško perilo, naramnice, kravate l. dr. po izredno nizkih cenah.

Franc Szantner

Ljubljana, Selenburgova ulica 1.

Trgovina vse vrste levilov za gospode, dame in otroke.

Specialisti za ortopedična in anatomska obnova.

Poskusite enkrat s terpentinovim milom „Gazela“. 20L

Narodna knjigarna

priporočila uradni, koncepti, pisemski, zavojni in barvani papir - Kasete s pisemskim papirjem - Trgovske knjige v vseh velikostih - Črtane z eno, dvema in tremi kolonami, amer. Journal, vezane v pol platno in celo platno - Oblemalne knjige in indeksi po različnih cenah - Zaloge šolskih zvezkov in risank - Zavlitke za urede vseh velikosti - Velika izbira vseh pisarniških potrebščin, svinčnikov, peres, peresnikov, radirk, kamenčkov, tablic, gobic, gum, črnila itd. - Risalna šestila - Barve za šole in umetnike - Razglednice pokrajinske, humoristične, umetniške vse vrste najnovejše - Albumi za slike in dopisnice - Spominske knjige - Risalne deske, trikotniki, plete, ravnila, položna ravnila, čopiče, peresnice, torbice, jermena - Velika izbira vsakovrstnih notesov v vseh oblikah in tiskovih

Ljubljana, Prešernova ul. 7

Odda se 1500 rabljenih cementnih vreč. Naslov pove uprava „Slov. Naroda“. 378

Perje, kokošje, račje in gosje, puh, oddaja vsako množino po zmerni ceni — tverka E. Vajda, Cakovc 52/1

Strojno pletenje. Pred skofijo 1/1 — prevzema v dolo vsakovrstno negavice, kačor trdi podpletanje — Cene sodelne. 25/L

Salonska garnitura z različnimi stvarmi SE PRODA. Ogled od dveh naprej Dunajska cesta 1. 9. I. nadstropje, desno. 396

„GON“, nov preizkušen in edino siguren lek proti kapavici (triner) ter zastarelemu (kroničnemu) triperju ter vnetju mehura. Za popolno ozdravitev treba šest lončkov. Vsak lonček z navodilom stane 45 din — Proizvajalca in po pošti razpošilja trdi na zdravniški predpis lekarna Penič, Zavrceprešič, Hrvatska 99/T

Pisarna

na Štalenkem hču STE. NOGRAFINO a potrebnih leistikov, smetilk. Oferte in silko na Aloma Company, Ljubljana pod alfo „Spretna, simpatična“. 376

Tajnica

SE IŠČE, zmotna stenografica, strojopisja, slov. zbirateljskega in nemškega jezika v veliki meri, na Štalenkem. Ponudbe a silko, ki se vrača na Aloma Company Ljubljana pod „Inteligentna moč“. 375

Stanovanje

2-3 sob, kuhinja in pralniklin SE IŠČE za mlino stranko. — Plača se dobro in da dobro narredo. — Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod Cimper 41-393.

Prostor za delavnico

IŠČEM po možnosti na Mesnem ali Starem trgu, Sv. Jakoba, Vod krovem trgu ali Taboru. Preuredim tud li hleva. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Setitev“ 3. 4.

Natečaj.

Uprava Ljubljanskega veleosejma razpisuje nagrado za plakatno osnutke in sicer:

I. nagrado Din 1500. — II. nagrado Din 1000. — III. nagrado Din 500, in 5 nagrad po Din 200.

Nagrajeni osnutki pridejo v last veleosejmske urave, katere pravica je uroabiti jih za izdelavo svojih plakatov. Plavatne osnutke ocenjuje posebna, v ta namen s-stavljena strokovna komisija. Pogoj. Osnutki mora biti izde an v formatu 63x95. Izdelava kvetjenu s štirih barvah. Osnutke je treba vložiti pod šifro in priložiti zanačeno kuverto z isto šifro, v kateri se nahaja točen naslov. O nutki se morajo izročiti v veleosejmskem uradu na kesnice do 23. febra. 1925. Nenagrajeni osnutki se na zahtevo vrnejo. Tekst na plakatu. V mednarodni vzorčni veleosejmi v Ljubljani, 29. VIII. d. 8. IX. 1925. Ravna el. tvo veleosejma žel, da so osnutki enostavni, do ro vidljivi in učinkoviti, odgovarjajo mednarodnemu svojstvu veleosejmi, torej uror bliji tud v inozemstvu, nap s razločno štji. — Vse event. informacije se dube v veleosejmskem uradu.

Ravnateljstvo veleosejma